

**INFORMACJA O PROGRAMACH PROFILAKTYCZNYCH
KIEROWANYCH DO PLACÓWEK
OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH I OGÓLU SPOŁECZEŃSTWA
POWIATU CHODZIESKIEGO W LATACH 2022 - 2023**

Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna (PSSE) w Chodzieży jest koordynatorem ogólnopolskich oraz wojewódzkich programów profilaktycznych kierowanych do placówek oświatowo-wychowawczych. Ponadto realizuje działania z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia wśród rozmaitych grup odbiorców na mocy ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jedn. Dz. U. z 2021r. poz. 195 ze zm.):

I. Przedszkola

„Czyste Powietrze Wokół Nas”

Grupa docelowa: dzieci 5 i 6 letnie i ich z rodzice.

Cel główny programu:

1. Wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy;
2. Zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich;

Cele szczegółowe:

1. Wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych źródeł dymów;
2. Zwiększenia wrażliwości dzieci na szkodliwość dymu papierosowego;
3. Zwiększenie wrażliwości dzieci na miejsca, w których mogą być narażone na dym.

Koordynator programu w przedszkolu: nauczyciel przedszkola.

Realizatorzy: nauczyciele przedszkolni, pedagodzy, rodzice, instytucje współpracujące z przedszkolem.

Termin realizacji: wrzesień 2022r. - czerwiec 2023r.

Materiały edukacyjne przekazane z PSSE w Chodzieży: przewodnik dla nauczyciela i karty pracy w formie elektronicznej, płyta CD z piosenką „O Dinku”, a także kolorowanka dla każdego uczestnika programu.

Partnerzy programu: Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Poznaniu.

„Mamo, Tato – co Wy na to?”

Grupa docelowa: dzieci 5 i 6 letnie i ich z rodzice, opiekunowie.

Cel główny programu:

1. Zwrócenie uwagi osób dorosłych zaangażowanych w opiekę nad dziećmi - przede wszystkim rodziców - na specyfikę rozwoju dzieci, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy.
2. Podniesienie poziomu wiedzy osób dorosłych na temat wybranych elementów rozwoju dzieci 5-6 letnich, uwrażliwienia ich na potrzeby „małego” człowieka, budowanie relacji pełnych wzajemnego szacunku i poczucia bezpieczeństwa.
3. Uświadomienie rodzicom roli jaką odgrywają w rozwoju własnego dziecka.

Cele szczegółowe:

1. Podniesienie poziomu wiedzy rodziców i opiekunów na temat wybranych elementów rozwoju emocjonalnego, psychicznego i społecznego dzieci 5 6 letnich.
2. Uwrażliwienie rodziców na ich kluczową rolę w rozwoju własnego dziecka.
3. Ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych wśród dzieci 5 6 letnich, ich rodziców i opiekunów.
4. Uświadomienie rodzicom i opiekunom ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych u dzieci.
5. Przekonanie rodziców i opiekunów o słuszności podejmowanych działań profilaktycznych w domu i w środowisku przedszkolnym, które służą poprawie i umacnianiu właściwych zachowań sprzyjających zdrowiu fizycznemu, psychicznemu i społecznemu.
6. Zachęcenie do wspólnego spędzenia czasu rodziców/opiekunów z dziećmi w trakcie rozwiązywania zadań.

Koordynator programu w przedszkolu: nauczyciel przedszkola.

Realizatorzy: nauczyciele przedszkolni, pedagodzy, rodzice, instytucje współpracujące z przedszkolem.

Termin realizacji: wrzesień 2022r. - czerwiec 2023r.

Materiały edukacyjne przekazane z PSSE w Chodzieży: broszura wspólna dla dzieci (5-6 letnich) i ich rodziców/opiekunów, list do dyrektorów i nauczycieli przedszkolnych zapraszający do udziału w Programie.

Partnerzy programu: Oddział Oświaty zdrowotnej i Promocji Zdrowia Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

II. Szkoły Podstawowe

„Bieg po Zdrowie”

Grupa docelowa: uczniowie klas IV wraz z rodzicami (grupa wiekowa 9-10 lat).

Cel programu: opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego, zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

Koordinator szkolny: pedagog lub wyznaczony przez dyrektora szkoły nauczyciel przedmiotowy.

Realizatorzy: nauczyciele przedmiotowi, pedagodzy, pielęgniarki środowiskowo-szkolne.

Termin realizacji: wrzesień 2022r. - czerwiec 2023r.

Materiały edukacyjne przekazane z PSSE w Chodzieży: Zeszyty ćwiczeń dla uczniów, listy informacyjne dla rodziców.

Materiały edukacyjne dostępne w formie elektronicznej na stronie internetowej GIS: przewodnik dla nauczyciela, pakiet plakatów, ulotka o programie. Stworzono także cykl filmów edukacyjnych z udziałem ekspertów z dziedziny psychologii oraz autorów programu. Nagrania są dostępne dla wszystkich na [kanale youtube](#) GIS.

Partner programu: Rzecznika Praw Dziecka - Marka Michałaka, Ministerstwa Zdrowia oraz Ministra Edukacji Narodowej.

„Trzymaj Formę!”

Grupa docelowa: uczniowie klas V-VIII szkół podstawowych.

Cel programu: propagowanie aktywności fizycznej, zasad racjonalnego odżywiania oraz przeciwdziałanie nadwadze i otyłości.

Koordinator szkolny: pedagog lub wyznaczony przez dyrektora szkoły nauczyciel przedmiotowy.

Realizatorzy: nauczyciele przedmiotowi, w tym **nauczyciele wychowania fizycznego**, pedagodzy, pielęgniarki środowiskowo-szkolne.

Termin realizacji: październik/ listopad 2022r. - czerwiec 2023r.

Materiały edukacyjne przekazane z PSSE w Chodzieży: poradniki dla nauczycieli, broszury dla uczniów, broszury dla rodziny, ulotki, plakaty.

Partner programu: Stowarzyszenie „Polska Federacja Producentów Żywności”.

V. Szkoły ponadgimnazjalne

„Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Program dotyczy profilaktyki raka szyjki macicy. Rak szyjki macicy jest drugim, co do częstości występowania nowotworem złośliwym narządów płciowych u kobiet. Corocznie w naszym kraju u blisko 4 tys. kobiet wykrywany jest rak szyjki macicy, a około 2 tys. kobiet umiera z tego powodu. Rozwój nowotworu wiąże się ściśle z wieloletnim zakażeniem szyjki macicy wirusem brodawczaka ludzkiego HPV. Zagrożenie onkogennym HPV rozpoczyna się w momencie inicjacji seksualnej i trwa do momentu zakończenia aktywnego życia płciowego.

Grupa docelowa: uczniowie szkół średnich – dziewczęta i chłopcy z klas I wraz z rodzicami oraz kadra pedagogiczna.

Cel główny programu: zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu;
2. Podniesienie świadomości o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna);
3. Motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie;
 1. Przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym;
 2. Dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania cytologiczne.

Koordynator szkolny: pielęgniarka środowiskowo-szkolna, pedagog, nauczyciele przedmiotowi.

Realizatorzy: nauczyciele, pedagodzy, pielęgniarki środowiskowo-szkolne, rodzice. Szkoła może zaprosić również lokalnego eksperta, który w ramach prowadzonych zajęć poszerzy wiedzę uczniów.

Program edukacyjny „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” może być realizowany w ramach ścieżki edukacyjnej (międzyprzedmiotowej) – edukacja prozdrowotna oraz w trakcie lekcji przedmiotowych, takich jak biologia, wychowanie do życia w rodzinie i w czasie innych zajęć np. godziny wychowawczej.

Termin realizacji: wrzesień 2022r. - czerwiec 2023r.

Materiały edukacyjne przekazane z PSSE w Chodzieży: przewodniki dla szkolnych koordynatorów, ulotki i zakładki dla młodzieży.

Partnerzy programu: Fundacja MSD dla Zdrowia Kobiet.

„ARS, czyli – jak dbać o miłość?”

Program edukacyjny pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość” jest jednym z komponentów Projektu KIK/68 „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” współfinansowanego w ramach Szwajcarsko – Polskiego Programu Współpracy. Program został objęty honorowym patronatem Ministra Edukacji Narodowej. Autorem programu jest dr Krzysztof Wojcieszek.

Grupa docelowa: uczniowie szkół średnich.

Cel główny programu: profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (takich jak alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze).

Koordinator szkolny: pedagog, nauczyciele przedmiotowi lub pielęgniarka środowiskowo-szkolna.

Realizatorzy: nauczyciele, pedagodzy, psychologzy, pielęgniarki środowiskowo-szkolne. Szkoła może zaprosić również lokalnego eksperta, który w ramach prowadzonych zajęć poszerzy wiedzę uczniów.

Struktura programu oparta jest na 3 częściach, które mogą być realizowane w czasie minimum 6 godzin lekcyjnych. Cały program może zostać przeprowadzony w ciągu jednego dnia.

Program może być realizowany w ramach ścieżki edukacyjnej (międzyprzedmiotowej) – edukacja prozdrowotna oraz w trakcie lekcji przedmiotowych, takich jak biologia, wychowanie do życia w rodzinie i w czasie innych zajęć np. godziny wychowawczej.

Termin realizacji: wrzesień 2022r. - czerwiec 2023r.

Materiały edukacyjne dostępne w formie elektronicznej: podręczniki dla nauczycieli z płytą CD/ pendrivem, plakaty.

Partnerzy programu: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie, Instytut Psychiatrii i Neurologii.

Dodatkowe informacje dotyczące ww. programów:

1. Wyrażenie zgody dyrektora placówki oświatowo-wychowawczej na uczestnictwo w programie oraz przyjęcie z PSSE materiałów edukacyjnych do poszczególnych programów, zobowiązuje osoby odpowiedzialne za program w tych placówkach (dyrektora i koordynatorów szkolnych) **do jego realizacji zgodnie z założeniami autora programu i wskazówkami PSSE oraz do sporządzenia sprawozdania z wykonanych działań***. Na podstawie sprawozdań przekazywanych z placówek oświatowo-wychowawczych, PSSE w Chodzieży dokonuje ewaluacji programu i sporządza zbiorcze sprawozdania dla Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

2. Ww. programy podlegają monitoringowi. W związku z tym pracownik ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia przeprowadza w ciągu roku szkolnego wizytacje działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia w placówkach oświatowo-wychowawczych. Wskazane jest także prowadzenie dokumentacji z przeprowadzonych działań w ramach programu i okazanie jej do wglądu podczas wizytacji (np. zapisy w dziennikach lekcyjnych, protokoły z narad lub zebrań z rodzicami, zdjęcia itp.). Termin wizytacji jest wcześniej uzgadniany z dyrekcją placówki oświatowo-wychowawczej lub szkolnym koordynatorem programu.

* Sprawozdania z realizacji programu w danym roku szkolnym sporządzają w poszczególnych placówkach oświatowo-wychowawczych **szkolni koordynatorzy** programu, na formularzach przekazanych z PSSE w Chodzieży.

Wśród społeczności lokalnej, w tym również w placówkach oświatowo-wychowawczych Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chodzieży przeprowadzi niżej wymienione działania/ akcje z zakresu promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej:

L.p.	Obszar tematyczny	Sposób realizacji	Grupa docelowa	Termin realizacji
1.	Profilaktyka tytoniowa	Obchody <i>Światowego Dnia Rzucania Palenia</i>	ogół społeczeństwa	listopad 2022r.
		Projekt <i>Młodzieżowi Liderzy</i>	uczniowie starszych	I semestr roku

		<i>Zdrowia kontra Tytoń</i>	klas szkół podstawowych	szkolnego 2022/2023
		<i>Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu</i>	ogół społeczeństwa	31 maja 2023r.
		konkurs „ <i>Palić, nie palić – oto jest pytanie?</i> ”	- uczniowie kl. V szkół podstawowych	luty - maj 2023r.
2.	Profilaktyka stosowania tzw. dopalaczy	wykłady, prelekcje, szkolenie, dystrybucja i ekspozycje materiałów edukacyjnych, emisje filmów, konkursy	uczniowie, rodzice, nauczyciele, przedstawiciele jednostek samorządowych i organizacji pozarządowych, ogół społeczeństwa	w ciągu całego roku szkolnego
3.	Higiena jamy ustnej	Wykłady, prelekcje, zajęcia edukacyjne	Dzieci w wieku przedszkolnym, uczniowie klas I – III szkoły podstawowej	w ciągu całego roku szkolnego
4.	Profilaktyka HIV/AIDS	Projekt <i>Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra HIV</i>	uczniowie kl. I-II szkół średnich	maj 2023r.
		konkurs pt. „ <i>Nie daj szansy AIDS</i> ”	uczniowie ze szkół średnich	wrzesień – grudzień 2022r.
		Obchody <i>Światowego Dnia AIDS</i>	ogół społeczeństwa	1 grudnia 2022r. (listopad – grudzień)
		Akcja <i>Bezpieczne Walentynki</i>	uczniowie szkół średnich	luty 2023r.
5.	Profilaktyka chorób	wykłady, prelekcje, dystrybucja i ekspozycje materiałów edukacyjnych, emisje filmów	ogół społeczeństwa	w ciągu całego roku szkolnego

	nowotworowych	organizacja badań mammograficznych w mammobusie	kobiety w wieku od 59 do 69 lat, zamieszkujące powiat chodzieski	terminarz badań jest zamieszczony na stronie internetowej PSSE w Chodzieży
		Nagłaśnianie akcji profilaktyki nowotworowej organizowanych przez firmę OPEN z Poznania	ogół społeczeństwa	w ciągu całego roku
6.	Ogół działań prozdrowotnych (W tym m.in. propagowanie racjonalnego odżywiania, bezpieczeństwo podczas wypoczynku, profilaktyka chorób odkleszczowych itp.)	Obchody <i>Światowego Dnia Zdrowia</i>	ogół społeczeństwa	7 kwietnia 2023r.
Akcja <i>Bezpieczne Wakacje</i>		ogół społeczeństwa	czerwiec-wrzesień 2023r.	
Wspieranie idei <i>Szkół Promujących Zdrowie</i>		placówki oświatowo-wychowawcze przynależne do sieci <i>Szkół Promujących Zdrowie</i> oraz placówki planujące przystąpienie do sieci <i>Szkół Promujących Zdrowie</i>	w ciągu całego roku	
7.	Zapobieganie chorobom zakaźnym (m.in. grypie, WZW typu A, B, C)	wykłady, prelekcje, dystrybucja i ekspozycje materiałów edukacyjnych, emisje filmów	ogół społeczeństwa	w ciągu całego roku/ w razie potrzeby
8.	Zapobieganie chorobom wywołanym przez kleszcze	Realizacja Projektu pt. „ <i>Mały kleszcz, duży problem?</i> ”	Ogół społeczeństwa	okres letni oraz jesienny
9.	Przeciwdziałanie nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV	dystrybucja i ekspozycje materiałów edukacyjnych	uczniowie i dzieci z placówek oświatowych powiatu chodzieskiego, ogół społeczeństwa	w ciągu całego roku

W powyższej sprawie można się kontaktować z mgr Karoliną Krzemińską - pracownikiem ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-

Epidemiologicznej w Chodzieży, ul. Składowa 5, 64-800 Chodzież, tel. 67/ 28 20 272, wew. 13,
e-mail: karolina.krzeminska@sanepid.gov.pl

Opracowanie:

mgr Karolina Krzemińska, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chodzieży.